

14**DECYZJA MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 7 stycznia 1999 r.

w sprawie ustanowienia kontyngentów ilościowych na przywóz na polski obszar celny węgla kamiennego pochodzącego z Federacji Rosyjskiej.

Na podstawie art. 23 ust. 1—5 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 157, poz. 1027) oraz art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym (Dz. U. Nr 157, poz. 1026) ustala się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się roczne kontyngenty ilościowe do dnia 31 grudnia 2001 r. na przywóz na polski obszar celny towarów określonych kodami PCN 2701 12 90 0 i 2701 19 00 0, pochodzących z Federacji Rosyjskiej, w wysokości określonej w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Rozdysponowanie kontyngentów nastąpi według kolejności złożenia kompletnych wniosków.

§ 3. Maksymalna wielkość przywozu, na jaką udzielane będzie pozwolenie, wyniesie 2.500 ton.

§ 4. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W dniu 3 czerwca 1998 r. Związek Producentów Węgla Kamiennego złożył wniosek do Ministra Gospodarki w sprawie wszczęcia postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem węgla kamiennego oznaczonego kodami PCN 2701 12 90 0 i 2701 19 00 0, zwanego dalej w uzasadnieniu „węglem energetycznym”, z Federacji Rosyjskiej. Minister Gospodarki uznał wniosek za zasadny i postanowieniem z dnia 7 lipca 1998 r. na podstawie art. 11 i art. 14 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 157, poz. 1027) wszczął postępowanie ochronne (Monitor Polski Nr 23, poz. 336).

W trakcie postępowania ustalono, że:

1. Węgiel kamienny importowany z Federacji Rosyjskiej jest towarem bezpośrednio konkurencyjnym dla polskiego węgla energetycznego w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie

przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny. Importowany węgiel rosyjski charakteryzuje się wysoką kalorycznością oraz niską zawartością siarki.

2. Dynamika importu węgla z Federacji Rosyjskiej do Polski w latach 1995—1997 była wysoka. Przywóz ten w 1996 r. w porównaniu z 1995 r. wzrósł ponad pięciokrotnie, a w 1997 r. w porównaniu z 1995 r. ponad szesnastokrotnie, stanowiąc w 1997 r. niemal dwie trzecie globalnego importu węgla energetycznego na polski obszar celny.

3. Przywóz do Polski węgla energetycznego z Federacji Rosyjskiej w okresie 1995—1997 r. wynosił odpowiednio 124 tys. ton, 676 tys. ton i 2.039 tys. ton, natomiast z pozostałych krajów, poza Federacją Rosyjską, wyniósł w 1995 r. — 1,3 mln t, a w latach 1996 i 1997 — 1,2 mln t.

4. Federacja Rosyjska jest liczącym się światowym producentem węgla energetycznego (250 mln ton rocznie) i eksporterem (40—50 mln ton rocznie). Obecnie gospodarka rosyjska odczuwa chroniczny brak walut wymiennalnych. Pojawia się zatem wysokie prawdopodobieństwo zwiększenia przywozu węgla rosyjskiego na polski obszar celny.

5. Średnie ceny importowanego węgla rosyjskiego kształtowały się następująco: w 1995 r. — 104 zł za tonę, 1996 r. — 125 zł za tonę, 1997 r. — 145 zł za tonę. Ceny te były niższe o około 10% od cen węgla polskiego o parametrach porównywalnych jakościowo. Powyższe zadecydowało, że węgiel rosyjski wypierał z rynku krajowego węgiel polski. Oferta taniego węgla rosyjskiego równocześnie powodowała efekt „podcinania — blokowania” cen węgla polskiego.

6. Przy stabilizacji rocznego wydobycia polskiego węgla energetycznego (na poziomie 110,5 mln ton) i zmniejszającej się krajowej konsumpcji (w 1996 r. — 93,5 mln t, a w 1997 r. 91,7 mln t) rosły zapasy. Stan zapasów węgla energetycznego wyniósł bowiem na koniec 1995 r. — 1,4 mln t, w 1996 r. — 1,8 mln t, w 1997 r. aż 3,6 mln t. Na koniec 1997 r. zapasy węgla byłyby jeszcze większe, gdyby nie eksport, który w 1997 r. wzrósł o ponad 1,3 mln t w porównaniu z 1996 r.

7. Z analizy ilościowej rezultatów górnictwa wynika, że w 1997 r. nastąpił spadek krajowej konsumpcji węgla energetycznego rzędu 1,8 mln t, eksport natomiast wzrósł o 1,3 mln t. W tej sytuacji wzrost zapasów powinien wynosić jedynie 0,5 mln t, podczas gdy w rzeczywistości wyniósł on 1,8 mln t. Wzrost zapasów węgla w 1997 r. o 1,3 mln t wynikał zatem ze wzrostu importu rosyjskiego węgla.

8. Wynikiem wzrostu importu węgla energetycznego z Federacji Rosyjskiej było ograniczenie sprzedaży polskiego węgla w ujęciu rzeczowym rzędu 1,3 mln t. Powyższe oznacza straty przychodów polskiego górnictwa ze sprzedaży w 1997 r. w wysokości 160 mln zł. Biorąc pod uwagę, że finansowanie rosnących zapasów zmuszało kopalnie do korzystania z dodatkowych

kredytów, negatywny efekt wzrostu importu węgla w 1997 r. przekroczył zatem 200 mln zł.

9. Podobny szacunek, przeprowadzony dla całości węgla energetycznego importowanego w 1997 r. z Federacji Rosyjskiej, wskazuje, że zmniejszenie przychodów dla polskich kopalń węgla z tego tytułu należy szacować na kwotę rzędu 280—300 mln zł.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, że:

- polskie górnictwo węgla kamiennego znajduje się w fazie głębokich reform i restrukturyzacji, które Rząd RP zaakceptował w dniu 30 czerwca 1998 r. w formie dokumentu „Reforma górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 1998—2002”, zawierającego działania w zakresie restrukturyzacji finansowej, zatrudnieniowej, technicznej i organizacyjnej,
- restrukturyzacja górnictwa kamiennego jest jedną z priorytetowych reform gospodarczo-społecznych naszego kraju,
- według diagnozy stanu górnictwa węgla kamiennego i prognozy rozwoju sytuacji istnieje nadwyżka produkcji węgla kamiennego w kraju, a tym samym nadwyżka podaży nad popytem; jednocześnie w handlu międzynarodowym ceny nośników energii drastycznie spadają, co rzutuje bezpośrednio na wyniki w naszym eksporcie węgla; powyższe sprawia, że procesy restrukturyzacyjne są bardzo kosztowne i muszą być realizowane w zdecydowanej większości przez budżet państwa,
- w 1998 r. bezpośrednie wydatki z budżetu na reformę górnictwa wynoszą rzędu 1 mld zł, w tym w znacznej mierze skierowane na ostonę socjalną dla zwalnianych górników (zgodnie z Górnictwym Pakietem Socjalnym),
- rosnący import będzie utrudniać realizację programu restrukturyzacji, gdyż z posiadanych przez Ministerstwo Gospodarki szacunków wynika, że trwały przyrost importu węgla o 1 mln t powoduje zmniejszenie zatrudnienia o około 2 tys. pracowników.

Minister Gospodarki stwierdził, że import węgla energetycznego z Federacji Rosyjskiej jest nadmierny i wyrządził poważną szkodę przemysłowi krajowemu w 1997 r. oraz zagraża wyrządzeniem takiej szkody w latach następnych, w związku z czym ustanowił niniejszą decyzją roczne kontyngenty ilościowe do dnia 31 grudnia 2001 r. na przywóz na polski obszar celny węgla energetycznego pochodzącego z Federacji Rosyjskiej.

W pierwszym roku obowiązywania ograniczenia, to jest w 1999 r., Minister Gospodarki ustalił kontyngent w wysokości 690 tys. ton. Podstawę do ustanowienia kontyngentu w takiej wysokości stanowi art. 25 ust. 1 ustawy powołanej na wstępie, zgodnie z którym możliwe jest ustanowienie kontyngentu na poziomie innym (niższym) niż średnia wielkość przywozu danego towaru z okresu ostatnich 3 reprezentatywnych lat,

jeżeli taki poziom kontyngentu jest niezbędny dla zapobieżenia lub przeciwdziałania poważnej szkodzi.

W świetle faktów, o których mowa w pkt 4—9 uzasadnienia, ustalony decyzją poziom kontyngentu jest niezbędny dla przeciwdziałania poważnej szkodzi dla górnictwa węgla kamiennego.

W kolejnych latach kontyngent ten będzie liberalizowany o 5% rocznie i wynosić będzie w 2000 r. 724 tys. ton, a w 2001 r. 760 tys. ton.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji nie przysługuje odwołanie. Strona niezadowolona może zwrócić się do Ministra Gospodarki z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Minister Gospodarki: *J. Steinhoff*

Załącznik do decyzji Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 1999 r. (poz. 14)

WYKAZ TOWARÓW, NA KTÓRYCH PRZYWÓZ USTALA SIĘ KONTYNGENTY ILOŚCIOWE

w tys. ton

Kod PCN	Wyszczególnienie	1999 r.	2000 r.	2001 r.
2701	Węgiel; brykiety, brykietki i podobne paliwa stałe wytwarzane z węgla:	690	724	760
	— Węgiel, również sproszkowany, lecz niescalony:			
2701 12	— — Węgiel bitumiczny:			
2701 12 90 0	— — — Pozostały (ECSC)			
2701 19 00 0	— — Pozostały węgiel (ECSC)			